

Odsjek za anglistiku

„Anglistika, kao jedno od područja neofilologije, postupno se uspostavljala u hrvatskoj kulturi, kontinuirano potvrđujući svoju nazočnost među drugim granama znanosti o jeziku i o književnosti. Usavršavajući poduku i usvajanje engleskog jezika, ona je od samog početka shvaćala da joj je poziv upoznavanje domaće i strane znanstvene javnosti s kontaktima između anglosaksonskog svijeta i hrvatskih kulturnih nastojanja. Ozbiljno i odgovorno obavještavajući o književnim i lingvističkim realitetima na engleskom jezičnom području, ona je nastojala i pripadnike tog jezičnog prostora upozoriti na kreativni potencijal hrvatske kulture.“ Tako je u *Monografiji* Filozofskoga fakulteta iz 1998. godine u tekstu o Odsjeku za anglistiku pisao Ivo Vidan (1998: 207).

Najmanje su dva razloga zašto tekst u novoj monografiji, koja izlazi nakon četvrt stoljeća, počinje izvatkom iz teksta u staroj monografiji. Prvo, taj je odlomak još uvijek aktualan: kontinuitet izrečenih nastojanja postoji i danas kad govorimo o poziciji i relevantnosti Odsjeka za anglistiku, ali i o njegovu profilu i ulozi u društvu. Iako su se tijekom vremena metode poučavanja i kanali posredovanja znanja promijenili, nastojanje anglistike da u hrvatskoj sredini slojevito pouči anglosaksonskoj kulturi, jeziku i književnosti, ali i istakne međusobne kulturne i jezične veze, u srži je ostalo isto. Drugi je razlog važnost njegovanja načela studijske nadgradnje: treba u obzir uzeti povijesno znanje, i općenito se truditi da u poplavi sadašnjosti ne zaboravimo povezivati, opisivati i kroz nove prizme sagledavati ono što je prošlo, u spoznajne i poučne svrhe.

Odsjek za anglistiku danas je među najvećim odsjecima na Filozofskome fakultetu, s četrdesetak nastavnika i gotovo 600 studenata. Kontinuirano dograđivanje komparatističkoga i interdisciplinarnoga profila istraživanja odredilo ga je od početka, zajedno s velikim interesom i voljom za internacionalizaciju struke. Danas Odsjek obrazuje stručnjakinje i stručnjake na području jezika, književnosti i kultura engleskoga govornog područja, nastave engleskoga jezika, prevođenja na hrvatski i s hrvatskoga jezika te stručnjakinje i stručnjake u tim područjima s orijentacijom na švedski jezik i skandinavski kulturni prostor. Već dug niz godina riječ je o jednom od najpoželjnijih studija našega Fakulteta. U okviru Odsjeka za anglistiku djeluje pet katedara: Katedra za engleski jezik, Katedra za englesku književnost, Katedra za amerikanistiku, Katedra za metodiku nastave engleskog jezika i Katedra za skandinavistiku.

Programi Anglistike u potpunosti se izvode na engleskome, što je prikladno za privlačenje stranih studenata i njihovu brzu integraciju. Misija je Odsjeka bila i ostala ponuditi širok kulturološki pogled na engleski jezik i književnost te skandinavske jezike, film i književnost, zasnovan na čvrstim teorijskim osnovama i njihovoj primjeni. Stoga se promiču izvrsnost u istraživanju i poučavanju, kritičko mišljenje i analitičke vještine, komunikacijske vještine te široko ovladavanje engleskim i švedskim jezikom.

Danas bi se globalni status engleskoga manje mogao opisati stranim, a više zajedničkim, sabirnim: jezikom koji je u tolikoj mjeri postao *lingua franca* da mladi ljudi danas imaju dojam da engleski znaju barem

toliko dobro koliko i materinji jezik, ako ne i bolje. Alumnima Odsjeka za anglistiku najbolje je jasno u čemu je razlika između znati govoriti engleski, čak i jako tečno, na temelju iskustva i kontakta, i dubinskog upoznavanja s jezikom nakon studija engleskoga jezika i književnosti. Danas, kad strojevi komuniciraju na svim varijantama engleskoga i prevode natuknice u gotovo idealno konstruiran diskurs, više nego ikada ključno je nijansirano poznavanje jezika i upoznatost sa svim načinima njegova funkcioniranja kroz učenje čitanja i učenje mišljenja.

POVIJEST ODSJEKA

Povijest Odsjeka za anglistiku duga je devet desetljeća. U svojoj važnoj studiji „Počeci anglistike u Hrvatskoj“ Rudolf Filipović navodi da je 1899. pri Zagrebačkomu sveučilištu uspostavljen lektorat za engleski jezik (1951: 714), no kao službena godina osnutka uzima se 1934. Tada je s radom započeo lektorat engleskoga jezika i književnosti pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, postavši tako dijelom niza lektorata kao organizacijskih jedinica koje su poslije prerasle u katedre i odsjeke. Ideja podučavanja živa jezika kroz različite grane i discipline zadržala se do današnjega dana kroz lektorske vježbe i seminare, koji su među ključnim kolegijima na svim filološkim odsjecima.

Rana povijest Odsjeka za anglistiku osobito se veže uz djelovanje Josipa Torbarine, koji je studirao na Cambridgeu i doktorirao u Londonu te ujedno bio veliki poznavalac vlastita jezika i hrvatske književne tradicije te vrstan književni prevoditelj, iz čijega se opusa izdvajaju prijevodi i kritički komentari djela Williama Shakespearea (*Hrvatska enciklopedija*, 2023). Torbarina je na mjesto lektora stupio 1934. godine, kad je engleski bio jedan od predmeta koji su dopunjavali studij većih i otprije etabliranih studijskih grupa. Torbarina je zapravo bio već treći nastavnik engleskoga na Filozofskome fakultetu. Rudolf Filipović (1951) prvo navodi Aleksandra Lochmera, koji je od ak. god. 1889/90. vodio tečaj gramatike i praktične vježbe te čitanje i tumačenje odabranih književnih djela. Nekoliko godina nakon Lochmera nastavu engleskoga preuzeo je Milan Drvodelić, zadržavajući više-manje Lochmerov plan nastavnih kolegija. Drvodelić, kasnije poznat kao leksikograf, najprije je djelovao kao srednjoškolski profesor, dok je na Filozofskome fakultetu imao naziv „učitelja živih jezika“. I Lochmer i Drvodelić bili su autori udžbenika i gramatika, ali i autori rječnika: Lochmerovo je leksikografsko djelo veliki *Englesko-hrvatski rječnik* (1906. godine), dok je Drvodelić objavio i *Englesko-hrvatski rječnik* i *Hrvatsko-engleski rječnik* (1927. prvo izdanje), koji se koristi i danas. Bogata se leksikografska djelatnost Odsjeka nastavila do današnjih dana: rječnici se obično zovu po svojim organizatorima ili urednicima, pa tako do danas upotrebljavamo „Filipovića“ (*Englesko-hrvatski rječnik* iz 1955. godine), „Bujasa“ (*Englesko-hrvatski* i *Hrvatsko-engleski*, rječnike iz 1999. godine) i „novog Bujasa“ (*Novi englesko-hrvatski rječnik* iz 2019. godine, koji je uredila Jasna Bilinić-Zubak, viša lektorica s Odsjeka za anglistiku). Važno je napomenuti i da članovi i članice Odsjeka nastavljaju sudjelovati u pisanju natuknica za leksikone i enciklopedije, kao i u izradi raznih priručnika, rječnika i gramatika.

Godine 1945. kao zasebna administrativna jedinica osniva se Odsjek za anglistiku, s katedrama za jezik i književnost. Odsjeku se te 1945. pridružuje Rudolf Filipović, koji se specijalizira za jezik, a nešto kasnije dolazi Mira Janković, koja se opredijelila za književnost. Filipović je važan kao svestran nastavnik i kao začetnik sustavna pristupa pojedinim jezičnim disciplinama: predavao je historijsku gramatiku, povijest engleskoga jezika, analizu djela Geoffreya Chaucera i tečaj engleske znanstvene gramatike. Njegova je osobita inovacija bila uvođenje teorijskoga i praktičnoga kolegija iz fonetike, koja je posebno mnogo značila u razdoblju kad izvornih govornika kao engleskih lektora na Odsjeku nije bilo, odnosno kad je općenito bilo premalo kontakta sa živim engleskim jezikom. Što se tiče Mire Janković, ona je nakon specijalizacije na Sveučilištu u Edinburghu

Janja Ciglar-Žanić, Jelena Mihaljević-Djigunović, Višnja Sepčić, Alex Hoyt i Mila Maršić na odsječkoj proslavi, 1997.

tijekom svojega rada također imala svestran teorijski, kritički, praktični i pedagoški pristup, objavljujući i predajući najprije u Zagrebu, a onda i u Zadru, gdje je utemeljila studij engleskoga jezika i književnosti.

Na Fakultetu se u to vrijeme nije samo pohađala nastava nego se i učilo. U današnje vrijeme posvemašnje okruženosti engleskim jezikom na svim platformama te apsolutne dostupnosti najraznolikijih materijala teško je zamisliti da su do udžbenika, priručnika, antologija, gramatike i rječnika mogli doći isključivo malobrojni sretnici koji su imali rodbinske veze u inozemstvu, dok su ostali morali biti fizički prisutni u vrijeme demonstratorskih dežurstava. Podatak koji će današnjim studenticama i studentima Odsjeka za anglistiku vjerojatno zvučati pretpovijesno nalazimo kod Ive Vidana (1998), koji kaže da je seminarska biblioteka imala manje od 200 knjiga, dar Britanskoga savjeta iz 1936. godine, koje su se godinama čuvale u ormaru u podrumskome hodniku i kojima se rukovalo oprezno i – individualno. Danas se Knjižnica Odsjeka za anglistiku nalazi u novoj zgradi Knjižnice Filozofskoga fakulteta, kamo je zajedno s ostalim odsječkim knjižnicama preseljena 2009. godine. U novoj su zgradi nekadašnje odsječke knjižnice organizirane kao zbirke pa tako postoji velika Zbirka za anglistiku, sa svojom referentnom literaturom i građom za rad, kao i skandinavistička zbirka s više od 5 000 jedinica knjižne građe.

Kao studij jezika i književnosti anglistika je od samih početaka u izvedbi kombinirala teoriju i praktičan rad sa studentima. Engleski je u srednje škole uveden već 1945. godine, kada gotovo i nije bilo kvalificiranih

nastavnika za taj jezik, pa su Josip Torbarina i novi asistent Rudolf Filipović organizirali tromjesečne tečajeve za one srednjoškolske nastavnike raznih jezika koji su znali i nešto engleskoga, kako bi stekli izvjesnu razinu pouzdanosti i vještine i tako postupno preuzeli poučavanje. Prvi domaći lektori došli su na Odsjek iz redova najboljih zagrebačkih profesora i ranih poslijeratnih diplomanada (Vidan 1998: 203), a mnogi su se kasnije usmjerili prema znanstvenoj kvalifikaciji doktoratom i daljnjim napredovanjem u znanstveno-nastavnim zvanjima.

Iz različitih generacija lektora Odsjeka za anglistiku valja spomenuti Soniu Wild Bićanić i Sonju Bašić. Sonia Wild Bićanić nakon Drugoga svjetskog rata došla je iz Londona u Zagreb, gdje je nastavila svoj nastavni i znanstveni put. Na planu književnosti 1980-ih godina njezinim je djelovanjem došlo do daljnjega proširenja interesa, uvijek uz naglašenu praktičnu orijentaciju: bavila se kolonijalnim i postkolonijalnim kanadskim i afričkim anglofonim autorima i njihove je pojedine tekstove kritički obrađivala sa studentima na seminaru književne kritike u praksi. Sonia Wild Bićanić autorica je studija o engleskoj književnosti, društvu i kulturi Velike Britanije, stilistici i teoriji diskursa te mnogobrojnih prijevoda na engleski, suautorica udžbenika za učenje engleskoga jezika (*Hrvatska enciklopedija*, 2023), a njezina autobiografija *Dvije linije života* (1999) dokument je i povijesti Odsjeka. Sonja Bašić jedna je pak od prvih amerikanistica u Hrvatskoj i suosnivačica Katedre za amerikanistiku, koja postoji i danas. Uz Ivu Vidana obilježila je naratološka istraživanja na zagrebačkoj Anglistici, s međunarodnim odjekom. Osim plodnim znanstvenim radom bavila se i književnim prevodenjem, a u povijest Filozofskoga fakulteta ostat će upisana i kao prva žena na dekanskoj dužnosti (1992–1994). Prije nje na dekanskoj su dužnosti bila čak tri člana Odsjeka za anglistiku: Josip Torbarina, Rudolf Filipović i Vladimir Ivir.

Krajem 1980-ih i početkom 1990-ih godina razvoj nastavnoga rada pratio je i sve raznolikiji znanstveni rad, pa tako dolazi do proširenja Odsjeka osnivanjem novih katedara. Uz već spomenutu Katedru za amerikanistiku, koja je osnovana 1983. godine, metodika nastave engleskoga jezika dobila je samostalnu katedru 1986. godine, pod vodstvom Mirjane Vilke. Uz tradicionalnu vezu sa školama, u kojima studenti obavljaju oglednu nastavu i koja je praktičan dio njihovih metodičkih obveza, cilj katedre od samih početaka nije bio samo proučavanje i poučavanje organizacije nastavnoga sata (tradicionalna zadaća metodike) nego i temeljno proučavanje procesa usvajanja stranoga jezika.

Odsjek za anglistiku osim velikih ljudi dao je i velike inicijative te inovacije u izvedbenome planu i programu. Velik broj novih područja i s njima povezanih kolegija pokrenut je unutar Anglistike, da bi se onda proširio dalje po cijelu Filozofskome fakultetu. Rudolf Filipović uveo je kontrastivnu analizu i jezike u kontaktu, koji su se kao metodologija istraživanja proširili i na druge filološke grupe. Željko Bujas već je početkom 1960-ih godina intenzivno proučavao primjenu računalnih metoda u jezikoslovlju te je zajedno s Milanom Mogušem proizveo prve konkordancije i time utro put korpusnoj lingvistici. Treba istaknuti i da je Bujas bio pionir primjene računala i računalnih metoda u lingvistici: davne 1967/68. na University of Texas u Austinu specijalizirao se u računalnoj analizi teksta te pisao o teoriji i metodologiji računalne obrade tekstova (HAZU, 2024). Vladimir Ivir uveo je Teoriju prevodenja, što je bio začetak studija prevoditeljstva, ne samo na Anglistici nego i u drugim studijskim programima. Nakon Vladimira Ivira Nataša Pavlović svojim je znanstvenim i nastavnim radom uvelike pridonijela razvoju znanosti o prevodenju i obrazovanju prevoditelja u Hrvatskoj. Sociolingvistički pristup jeziku postaje dominantan krajem 1970-ih i početkom 1980-ih godina te Damir Kalogjera, koji je bio dobro upućen u to područje jezičnog istraživanja, postaje promotor sociolingvističkoga pristupa proučavanju jezika u našoj lingvistici. Njegovu ideju o potrebi postojanja uvodna lingvističkoga kolegija prihvatili su i drugi odsjeci Filozofskoga fakulteta te je takav tip kolegija uveden ne samo na Anglistici već i na

drugim filološkim odsjecima (Horga 2023). Dora Maček se, osim što je utemeljila studij skandinavskih jezika i književnosti pri Odsjeku za anglistiku, prva bavila varijantama engleskoga jezika i uvela ih kao standardni kolegij. Milena Žic Fuchs uvela je kognitivnu lingvistiku u hrvatsko jezikoslovlje te se kroz istoimene kolegije na diplomskome studiju anglistike, ali i na doktorskome studiju lingvistike obrazovao niz etabliranih kognitivnih lingvista. Treba naglasiti i doprinos Mirjane Vilke, ne samo metodici već početku proučavanja procesa ovladavanja jezikom. Vilke je sredinom 1980-ih utemeljila poslijediplomski studij metodike, kao zajednički neofilološkim odsjecima Fakulteta, gdje se istraživanje procesa usvajanja i učenja engleskoga jezika provodilo u okviru teorije nastave jezika uz suradnju stručnjaka srodnih disciplina, u prvome redu lingvistike i psihologije. Kao predsjednica tadašnjega Društva za primijenjenu lingvistiku Vilke je 1976. godine u Zagrebu organizirala jednu od prvih konferencija o primijenjenoj psiholingvistici ikada održanih u svijetu.

Brzinu inoviranja na Odsjeku za anglistiku prati i brzina prihvaćanja inovacija: kad je na Filozofskome fakultetu 2004. godine pokrenut sustav za učenje na daljinu Omega, Odsjek za anglistiku bio je među prvima koji je prigrlio taj novi oblik te studentima i studenticama ponudio brojne e-kolegije, koji su tijekom godina prošireni te i danas uspješno nadopunjavaju kontaktnu nastavu.

STUDIJSKI PROGRAMI

Danas se studij anglistike sastoji od dviju razina: prijediplomske u trajanju od tri godine i diplomske u trajanju od dvije godine, nakon kojih magistri anglističke struke mogu upisati neki od doktorskih studija na našem Fakultetu ili na srodnim inozemnim fakultetima.

Prijediplomski studij anglistike sada je ponajprije koncipiran kao prva faza studija, tijekom koje studenti ovladavaju temeljnim disciplinama struke te se pripremaju za nastavak studija anglističkoga smjera – to je formulacija koja se nalazi u službenim i formalnim dokumentima. No što to zapravo znači, i što studente i studentice koji postanu prvostupnice i prvostupnici anglistike zapravo čeka? Jezgrovito rečeno – poman studij jezika i književnosti, dakle filologija u svim svojim raznovrsnim pojavnim oblicima. Očekuje ih i poticajno okruženje Odsjeka kojega glavne vrijednosti ostaju u kontinuitetu nepromijenjene, a to su akademska izvrsnost, visoki standardi poučavanja i poticajna interkulturalna klima koja promiče kritičko razmišljanje, povezivanje ideja, samostalan i analitičan rad te aktivno, brižljivo i utemeljeno artikuliranje mišljenja i ideja.

Pri Katedri za engleski jezik na prijediplomskome studiju stječu se znanja o prirodi jezika općenito te se engleski jezik opisuje kroz prizmu različitih teorijskih pristupa u pojedinim lingvističkim disciplinama. Svrha je takva pristupa s jedne strane potaknuti kritički pristup teoriji, a s druge strane razvijati praktične vještine studentica i studenata. Nakon upoznavanja s temeljnim pojmovima i metodama jezične analize općenito te posebno analize engleskoga studentice i studenti stječu specifična znanja kroz kolegije o fonetici i fonologiji, sintaksi i semantici engleskoga jezika, pri čemu se različite jezične pojavnosti u engleskome uspoređuju s hrvatskim, ali i drugim jezicima, kako bi se stekla širina uvida u jezične mehanizme općenito, uvijek uz uvođenje novih gledanja na jezične pojavnosti. Usto studenti po prvi put na studiju stječu i znanja o kulturama Velike Britanije i Sjedinjenih Američkih Država, a upoznaju se i s prevoditeljskom vještinom.

Književni su programi ugrađeni u strukture naših dviju katedara: Katedre za englesku književnost i Katedre za amerikanistiku, koje zajednički dogovaraju i nude program književno-kulturoloških kolegija. Na prijediplomskome studiju studentice i studenti uvode se u književnu teoriju kao disciplinu te im se nudi pregled

Knjižničarka Mila Maršić s volonterima i volonterkama na konferenciji povodom 80 godina Odsjeka za anglistiku u rujnu 2014.

paradigmi od antike do danas. U intenzivnoj interakciji i kroz niz radova i zadaća grade se alati za kritičku analizu književnoga teksta i drugih medija kroz prizmu raznolikih teorijskih pristupa. Kontinuirana procjena temelj je široke lepeze seminara među kojima studenti i studentice u skladu s početnim afinitetima mogu već od trećega semestra birati kolegije s temama iz britanske književnosti raznolikih žanrova i razdoblja, američke književnosti, filma i popularne kulture, ali i australske književnosti i suvremene kanadske književnosti na engleskome jeziku. Važnost se pridaje i različitim aspektima anglofonih društava, poput politike i multikulturalizma, kao i trendovima u obrazovanju, umjetnosti i popularnoj kulturi.

Važan je dio prijediplomskoga studija lektorska nastava, koja se provodi tijekom prvih četiriju semestara. Lektorska se nastava danas izvodi pod okriljem Katedre za engleski jezik, mada je njezino ishodište u književnosti koliko i u jeziku. Takva vrsta nastave kombinira živi jezik sa svim njegovim slojevima i strukturama s kritičkim radom na tekstovima, koji su u prvim dvama semestrima isključivo književni. Kvalitetno organizirana i koordinirana lektorska nastava temelj je za svladavanje svih ostalih predmeta na engleskome jeziku te buduće stručne prakse u nastavnoj, prevoditeljskoj i svim drugim djelatnostima. Cilj je poučiti studente i studentice samostalnu i kontinuiranu radu kroz pismeno i usmeno izražavanje na engleskome jeziku. Također se trebaju naučiti koristiti različitim priručnicima, prije svega rječnicima i gramatikama, ali i digitalnim izvorima. Sva su ta znanja i vještine nužni za samostalan rad na tekstu i preduvjet za praćenje ostalih kolegija.

Od ak. god. 2005/06. s prelaskom na bolonjski sustav i razdvajanjem prijediplomskoga od diplomskoga studija studijski program Odsjeka za anglistiku na diplomskoj razini u jednopredmetnoj ili dvopredmetnoj varijanti nudi četiri smjera: kulturološko-književni, s podusmjerenjem na englesku ili američku književnost, lingvistički, prevoditeljski i nastavnički.

Diplomski studij književnosti studentima daje široku naobrazbu iz područja engleske i američke književnosti i kulture, a uključuje i kolegije s područja novih književnosti na engleskome jeziku, odnosno australistike, kanadistike, hibernistike te rodni i etničkih studija.

Na Katedri za englesku književnost svakako valja spomenuti kolegije iz teorije vizualnosti, raznih aspekata viktorijanske književnosti i kulture te istraživanje modernizma, ali i ponudu kolegija iz starije engleske književnosti s naglaskom na šekspirologiju i barok, kao i proučavanje novih anglofonih književnosti, ponajprije kanadske i australske. Nisu zaobiđene ni irska književnost, s naglaskom na feminističku kritiku. Katedra za amerikanistiku također nudi bogat raspon tema, od kojih je potrebno istaknuti američki film, američku popularnu kulturu, kulture globalizacije, nove metodologije američkih studija, ali i etničke, manjinske i transnacionalne književne formacije.

Kolegiji diplomskoga studija lingvističkoga smjera obuhvaćaju širok spektar obveznih i izbornih kolegija na kojima se proučavaju i poučavaju mnoga područja poput kognitivne lingvistike, sintaktičkih teorija, leksikologije i leksikografije, sociolingvistike, pragmatike i psiholingvistike, a nisu zanemarena ni područja engleskoga kao globalnoga jezika i jezika komunikacijskih tehnologija te vještine akademskoga pisanja. Lingvistički smjer jedan je od rijetkih u Hrvatskoj gdje se stječe znanje iz povijesti engleskoga jezika i povijesne sociolingvistike. Bitan dio programa anglistike lingvističkoga smjera čine izborni kolegiji s drugih smjerova anglistike ili s Fakulteta, što naglašava usmjerenost Katedre i Odsjeka u cjelini na povezivanje struka i uvijek poželjno njegovanje interdisciplinarnog pristupa.

Što se tiče diplomskoga studija prevoditeljskog usmjerenja, treba reći da je povijest Odsjeka za anglistiku od samih početaka vezana uz prevođenje. Premda je Odsjek obrazovao prevoditelje i prije bolonjske reforme (u okviru kolegija o teoriji prevođenja i prijevodnim vježbama te u sklopu nekadašnjega Stručnoga prevoditeljskog studija), uvođenjem prevoditeljskoga smjera prvi je put studentima omogućena sustavna specijalizacija na diplomskoj razini. Na ovome se smjeru obrazuju prevoditelji koji uz visok stupanj jezične kompetencije u engleskom i hrvatskom jeziku i široko opće obrazovanje stječu i ostale elemente prevoditeljske kompetencije, kao što su sposobnost posredovanja među kulturama i svijest o profesionalnoj etici. U program su ugrađene suvremene spoznaje znanosti o prevođenju, a studente se uz teorijska znanja potiče na kritičko razmišljanje i usavršavanje praktičkih vještina na različitim područjima prevodilačke djelatnosti. Na prevoditeljskome smjeru diplomskoga studija vrlo je zastupljen i projektni tip nastave, odnosno nastave u obliku autentičnih ili simuliranih prevoditeljskih projekata.

Katedra za metodiku nastave od velike je važnosti za studij nastavničkoga smjera engleskoga jezika, kojega je koncepcija usklađena s koncepcijom suvremenih studijskih programa na drugim europskim sveučilištima. Studij navedenoga smjera obuhvaća različite teorijske i praktične aspekte pripreme za siguran i što spremniji prijelaz u ulogu nastavnika koji osmišljava obuhvatan, relevantan i znanstveno utemeljen plan nastavnoga sata engleskoga kao inoga jezika i samostalno ga provodi u nastavi. Očekivani ishodi obrazovanja budućih nastavnika mogu se podijeliti na opće i na predmetno-specifične kompetencije, a među potonjima posebno se ističu poznavanje teorijskih temelja učenja i poučavanja, glotodidaktike te metodologije

učenja i poučavanja engleskoga kao inoga jezika. Poučava se i primjena etičkih načela i normi, kao i razvoj kritičke prosudbe o svim dimenzijama korištenja jezika. Katedra za metodiku njeguje intenzivnu praktičnu suradnju sa stručnim i entuzijastičnim mentorima i mentoricama u školama i visokoškolskim ustanovama.

Po završetku diplomske razine studija mnoge studentice i studenti uspješno pohađaju neki od trogodišnjih programa doktorskoga studija iz srodnih područja, u izvođenju kojih sudjeluju nastavnici s Odsjeka za anglistiku, primjerice lingvistike, književnosti ili glotodidaktike. Za današnji Doktorski studij glotodidaktike posebno su zaslužne dvije članice Odsjeka za anglistiku: Mirjana Vilke i Jelena Mihaljević Djigunović. Mirjana Vilke osnovala je Magistarski znanstveni studij metodike nastave stranih jezika na Filozofskome fakultetu 1977. godine. Taj je studij omogućio stvaranje prvih generacija educiranih istraživača u području glotodidaktike, od kojih su mnogi kasnije doktorirali na glotodidaktičkim temama. Godine 2006. započelo se sa sustavnim obrazovanjem budućih istraživača u glotodidaktici prema programu usklađenom s europskim doktorskim programima, a inicijativa je potekla od Jelene Mihaljević Djigunović.

S Odsjeka za anglistiku od Željka Bujasa krenula je i inicijativa za osnivanje Poslijediplomskoga studija amerikanistike, koji se od 1985. do 1992. godine izvodio u Interuniverzitetskome centru u Dubrovniku, a od 1997. do 2004. godine na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

KATEDRA ZA SKANDINAVISTIKU

Popularni prijediplomski i diplomski studijski program *Švedski jezik i kultura*, koji se izvode na Katedri za skandinavistiku, jedini su skandinavistički studiji u Republici Hrvatskoj. U vremenu europskih integracija i sve većeg utjecaja i popularnosti skandinavske kulture, književnosti i vizualnih medija u svijetu i u Hrvatskoj djelatnici i alumni Katedre za skandinavistiku imaju ključnu ulogu u približavanju povijesti i kulture skandinavskih zemalja hrvatskoj kulturi i javnosti. Misija je Katedre da ponudi širok kulturni i društveni pogled na skandinavske jezike, film i književnost, zasnovan na čvrstim teoretskim osnovama i njihovoj primjeni te u tu svrhu promiče izvrsnost u istraživanju i poučavanju, kritičko mišljenje, analitičke i komunikacijske vještine te stručno ovladavanje švedskim i upoznavanje s još najmanje jednim skandinavskim jezikom. Katedra za skandinavistiku danas broji dvije zaposlenice u znanstveno-nastavnome zvanju, dva asistenta i troje lektora, a u izvođenju kulturoloških, književno-filmoloških i prevoditeljskih kolegija sudjeluje i nekoliko vanjskih suradnika. Nastavnici Katedre u svojem se znanstvenome radu osobito bave temama u području primijenjene lingvistike, znanosti o prevođenju, filmologije i znanosti o književnosti, sve s usmjerenjem na skandinavski jezični i kulturni prostor, a ti se interesi odražavaju i u ponudi kolegija na studijima skandinavistike.

Redovni studij *Švedski jezik i kultura* počeo se izvoditi 2005. (prijediplomski), odnosno 2008. godine (diplomski studij s dvama smjerovima – prevoditeljskim i lingvističkim), a prethodili su im lektorat švedskoga jezika (pokrenut 1985. godine) te dvogodišnji i trogodišnji slobodni studij švedskoga jezika i književnosti. Okolnosti u vrijeme osmišljavanja prvih studijskih programa u području skandinavistike u Hrvatskoj uvjetovale su orijentaciju na švedski jezik i kulturu, no već su i prvi programi uključivali teme povezane s drugim skandinavskim jezicima i kulturama. Program studija stoga nije ograničen na švedski jezik i društvo, već studentima omogućuje upoznavanje drugih skandinavskih društava, njihove jezike te njihove književne i filmske tradicije, što dokazuje i aktualni projekt usmjeren na norveški jezik i književnost, koji se u suradnji s Centrom za norveške studije (SNU) Sveučilišta u Agderu provodi od 2022. godine. Uz norveški Katedra je u ranijim godinama nudila izborni kolegij *Suvremeni danski jezik*, a od ak. god. 2018/19. u ponudi je izborni kolegij *Suvremeni islandski*

Slijeva nadesno: Cvijeta Štern, Dora Maček, Goranka Antunović, Shanti Wittmar.

jezik. Skandinavski element dodatno je osnažen i u sklopu predstojeće reforme studijskoga programa, što je naznaka i daljnje orijentacije u radu Katedre za skandinavistiku. Osim kontrastivnih istraživačkih projekata na Katedri su u više navrata realizirani i stručni i umjetnički projekti u suradnji studenata i nastavnika, od kojih je najveći odjek imala kazališna predstava i programska knjižica s prijevodima Strindbergovih tekstova.

Temelje Katedre postavila je profesorica emerita Dora Maček, koja je proučavanjem povijesti engleskoga i skandinavskih jezika te prevođenjem djela skandinavskih književnosti utrla put poznavanju kako klasičnih tako i suvremenih skandinavskih autora. Nakon višegodišnjih pokušaja pod njezinim je vodstvom u suradnji s Ullom Berglindeh sa Sveučilišta u Göteborgu 1985/86. postavljen temelj budućemu cjelovitu studiju skandinavistike. Nastava je najprije obuhvaćala švedski jezik i uvod u švedsko društvo i kulturu, a vodili su ju švedske lektorice i lektori angažirani u suradnji sa Švedskim institutom (Svenska institutet). Taj se oblik suradnje nastavio do danas, pa Katedra među nastavnim kadrom svake akademske godine ima jednoga stranog lektora, izvornoga govornika švedskoga, a Švedski institut kroz sve godine podržava realizaciju studija i na razne druge načine, uključujući stipendije studentima za ljetne tečajeve i boravak u Švedskoj. Ak. god. 1990/91. zaposlena je prva asistentica upravo za skandinavističke kolegije, Goranka Antunović, čime se studij širi u područje lingvistike i prevoditeljstva te prerasta u dvogodišnji dopunski program. Sljedeće se godine proširuje književnim kolegijima iz švedske i iz skandinavskih književnosti te uvodom u povijest

Slijeva nadesno: Sara Profeta, Zvonimir Novoselec, Goranka Antunović, Korana Šečić.

skandinavskih jezika. Godine 1994. Dora Maček postaje prvom predstojnicom novoutemeljene Katedre za skandinavske jezike i književnosti, uvode se novi kolegiji te se studijski program produžuje na tri godine. U ožujku 2003. godine predstojnicom Katedre postaje Goranka Antunović, i današnja predstojnica, pod čijim su vodstvom pripremljeni i realizirani prvi skandinavistički programi redovnoga studija. Diplomskim programom, uvedenim 2008. godine, studij snažnije zahvaća područje traduktologije, a programi obiju razina obogaćeni su i filmološkim sadržajima.

Danas je u studijske programe Katedre godišnje uključeno oko 110 studenata. Program prijediplomskoga studija švedskoga jezika i kulture kroz 15 obaveznih i nekoliko izbornih kolegija studentima omogućuje stjecanje jezične i komunikacijske kompetencije u švedskome jeziku, početne kompetencije u još jednome skandinavskome jeziku, podizanje razine komunikacijske kompetencije u općem i stručnom hrvatskom jeziku, stjecanje kulturne kompetencije koja podrazumijeva osnovno poznavanje svih skandinavskih kultura te detaljnije poznavanje švedske kulture i civilizacije, usvajanje temeljnih teorijskih pojmova i metajezika lingvističke, znanosti o književnosti, filmologije i traduktologije, stjecanje početne prevoditeljske kompetencije, upoznavanje sa stručnom literaturom te razvoj temeljnih akademskih vještina i sposobnosti kritičkoga mišljenja.

Diplomski studij švedskoga produbljuje jezične i znanstvene kompetencije studenata te ih kvalificira za različite poslove koji zahtijevaju visoku razinu lingvističke i kulturološke osviještenosti. Studenti biraju

između lingvističkoga i prevoditeljskoga smjera, koji ih osposobljava za poslove prevođenja, uključujući audiovizualno i konsektivno usmeno prevođenje između švedskoga i hrvatskoga, kao i između hrvatskoga i drugih jezika u kojima posjeduju odgovarajuću jezičnu i kulturnu kompetenciju. Po završenu studiju studenti se zapošljavaju kao nastavnici u školama stranih jezika te su spremni obavljati poslove u turizmu, izdavaštvu, državnoj upravi i dr. poslove za koje je u prvome redu bitna visoka jezična i komunikacijska kompetencija u švedskome i hrvatskome jeziku, odnosno dobro poznavanje skandinavskih društava i jezika. Izmjenama i dopunama programa diplomskoga studija bitno je osnažena i istraživačka komponenta te studij u cjelini predstavlja i adekvatnu pripremu za nastavak studija na doktorskoj razini.

ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I KNJIŽEVNOUMJETNIČKI RAD

Članovi i članice Odsjeka, kako anglističkoga tako i skandinavističkoga dijela, polažu veliku važnost na kontinuirano objavljivanje svojih radova najrazličitijih žanrova: znanstvenih i stručnih, ali i popularnih članaka, vrijednih monografija, suvremenih priručnika i udžbenika te opsežnih stručnih prevoditeljskih radova. Osim znanstvenoistraživačkim radom nastavnice i nastavnici bave se i književnim radom: pišu poeziju i umjetničku prozu, objavljuju zapažene književne prijevode te su aktivni članovi profesionalnih udruga pisaca i književnih prevoditelja. Među profesorima i znanstvenicima koji se bave i književnoumjetničkim radom valja spomenuti Doru Maček kao nagrađivanu književnu prevoditeljicu sa skandinavskih jezika, amerikanista Stipu Grgasa kao autora hvaljenih pjesničkih zbirki i članicu paneuropske akademije Academia Europaea Tatjanu Jukić kao književnu prevoditeljicu važnih proznih i pjesničkih djela od realizma do postmodernizma.

Znanstvena djelatnost članova i članica Odsjeka okrenuta je i internacionalizaciji rada kroz međunarodne projekte, gostovanja na uglednim inozemnim institucijama na različitim kontinentima te objavljivanje u domaćim i međunarodnim časopisima. Uz Odsjek za romanistiku Odsjek za anglistiku od 1960. godine suizdavač je znanstvenoga časopisa *Studia Romanica et Anglica Zagrabienis* (SRAZ), a važan je udio anglista i u uredništvima drugih znanstvenih časopisa u Hrvatskoj, kao što su *Suvremena lingvistika*, *Književna smotra* i *Strani jezici*. Od 2014. članovi Odsjeka čine uredništvo časopisa *Hieronymus*, prvoga hrvatskoga časopisa posvećenoga isključivo znanstvenim i stručnim člancima iz područja proučavanja prevođenja i terminologije, u kojemu je velik broj diplomanada objavio svoje radove.

Članovi Odsjeka aktivni su u radu Zagrebačkoga lingvističkog kruga, Hrvatskoga filološkoga društva, Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku te Društva hrvatskih književnih prevodilaca, Hrvatskoga društva pisaca i Hrvatskog PEN centra, a inicirali su ili potpomogli osnivanje Hrvatskoga društva za anglističke studije (HDAS) te Hrvatskog udruženja za američke studije (HUAmS). Također s Odsjeka za anglistiku potekla je inicijativa za osnivanje Hrvatskoga društva sveučilišnih lektora 2018. godine, kojega je osnivačica i prva predsjednica bila Ivana Bašić, kao i ideja osnivanja Društva hrvatskih audiovizualnih prevoditelja 2012. godine, kojega je osnivač i prvi predsjednik bio Kristijan Nikolić. Članovi Odsjeka Vladimir Ivir i Marija Marušić bili su među osnivačima Hrvatskoga društva konferencijskih prevoditelja još 1974. godine; 1975. pridružila im se nekadašnja viša lektorica Vera Andrassy, a 1987. i Goranka Antunović, koja je aktivna članica HDKP-a i danas.

U razdoblju nakon osamostaljenja Hrvatske članovi Odsjeka za anglistiku obnašali su funkcije ministra znanosti i tehnologije te veleposlanika i konzula Republike Hrvatske, kao i zastupnika u Hrvatskome saboru. Katedra za engleski jezik u prošlosti je imala dvojicu akademika, Rudolfa Filipovića i Željka Bujasa, a danas ima jednu akademkinju – Milenu Žic Fuchs. Odsjek je dao i velik broj profesora emerita.

Odsjek podržava međunarodnu suradnju, koja je uspostavljena s više od 20 stranih sveučilišta. Velik broj studenata, posebice na diplomskome studiju, odlazi na međunarodne razmjene preko programa Erasmus+ i CEEPUS, a u posljednjih nekoliko godina intenzivirao se i dolazak stranih studenata na Odsjek. Studenti se također potiču na prijavljivanje za stipendije, odnosno na povećanu mobilnost. Nastavnici i znanstvenici odlaze na ugledne stipendije izvan Hrvatske, poput Fulbrighta, kraće razmjene i gostovanja i slično. Posebno valja istaknuti suradnju Odsjeka s veleposlanstvima Republike Irske, Sjedinjenih Američkih Država, Kanade, Australije te skandinavskih zemalja, u okviru koje na Odsjeku gostuju predavači i lektori.

Pri Fakultetu djeluje iznimno aktivan Klub studentica i studenata anglistike X.a., koji u kontinuitetu provodi niz uspješnih projekata, među kojima treba posebno istaknuti *Big Sibling* i studentsku konferenciju *Anglophonia*. Cilj je projekta *Big Sibling* povezivanje bruća sa studentima viših godina anglistike, koji im pomažu u snalaženju kroz studij. Prva studentska konferencija *Anglophonia* održana je 2016. godine te je s vremenom prerasla u uglednu i dobro posjećenu studentsku konferenciju međunarodnoga karaktera, organizaciju koje Odsjek aktivno podupire. Odsjek za anglistiku izdavač je i studentskoga časopisa *Patchwork*, koji izlazi od 2015. godine.

Anda Bukvić Pažin
Pavle Luketić

Napomena. U duhu na početku iznesenoga načela nadgradnje i vrijednosti povijesnoga znanja tekst o povijesti Odsjeka uvelike se oslanja na obuhvatan i detaljan prikaz što ga je za potrebe izdavanja *Monografije* Filozofskoga fakulteta 1998. napisao Ivo Vidan te niz izvora na koje je on uputio. Poslije je nadograđen podacima iz teksta koji je nastao 2013. godine, u ondašnjim pripremama za *Monografiju*, u redakciji Borislava Kneževića.

LITERATURA

- Bićanić, Sonia. *Hrvatska enciklopedija*. Mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013–2024. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/clanak/7486> (28. 8. 2023).
- Filipović, R. Počeci anglistike u Hrvatskoj. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Zagrebu*. 1(1951), 707–751.
- Horga, D. In memoriam profesoru emeritusu Damiru Kalogjeri. *Strani jezici*. 52(2023), 147–153. Dostupno i na: <https://hrcak.srce.hr/clanak/446306> (2. 9. 2023).
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (HAZU). Dostupno na: <https://www.info.hazu.hr/clanovi/bujas-zeljko/> (15. 1. 2024).
- Torbarina, Josip. *Hrvatska enciklopedija*. Mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013–2024. Dostupno na: <https://enciklopedija.hr/clanak/61831> (2. 9. 2023).
- Vidan, I. Odsjek za anglistiku. *Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: monografija*. Damjanović, S. (ur.). Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1998, 201–208.

Djelatnici Odsjeka za anglistiku

DJELATNI

ANTUNOVIĆ, Goranka (Split, 1962) (1990) 1990. asist., 2002. doc., 2009. izv. prof.

BAŠIĆ, Ivana (Koprivnica, 1975) (2004) 2004. lektorica, 2008. viša lektorica.

BUKVIĆ PAŽIN, Anda (Metković, 1980) (2019) 2019. lektorica.

CVEK, Sven (Pula, 1975) (2000) 2000. asist., 2012. doc., 2019. izv. prof.

DOMINES, Martina (Zagreb, 1974) (2004) 2004. asist., 2011. viša asist., 2016. doc., 2022. izv. prof.

ČULIG SUKNAIĆ, Janja (Zagreb, 1986) (2014) 2014. asist., 2021. poslijedoktorandica.

FRAKIĆ, Miro (Split, 1989) (2021) 2021. lektor.

GELD, Renata (Zagreb, 1972) (2002) 2002. asist., 2009. viša asist., 2013. doc., 2019. izv. prof.

HOYT, Alexander D. (Morristown, Sjedinjene Američke Države, 1964) (1992) 1992. lektor, 2002. viši lektor.

- JOSIPOVIĆ SMOJVER, Višnja (Zagreb, 1960) (1984) 1984. asist., 1995. viša asist., 1997. doc., 2003. izv. prof., 2013. red. prof., 2019. red. prof. u trajnom izboru.
- JUKIĆ, Tatjana (Drvar, Bosna i Hercegovina, 1968) (1994) 1994. mlađa asist., 1997. asist., 2002. doc., 2006. izv. prof., 2011. red. prof., 2017. red. prof. u trajnom izboru.
- KLEPAČ, Tihana (Rijeka, 1975) (2005) 2005. asist., 2010. viša asist., 2016. doc., 2022. izv. prof.
- KNEŽEVIĆ, Borislav (Zagreb, 1961) (1987–1992, 2000) 1987. asist., 2000. doc., 2006. izv. prof., 2012. red. prof., 2018. red. prof. u trajnom izboru.
- KNUDSEN KIRKHORN, Stine (Bergen, Norveška, 1992) (2023) 2023. strana lektorica.
- LETICA KREVELJ, Stela (Makarska, 1977) (2007) 2007. asist., 2014. poslijedoktorandica, 2019. doc.
- LUKETIĆ, Pavle (Karlovac, 1988) (2023) 2023. asist.
- MAJEROVIĆ, Marko (Zagreb, 1979) (2015) 2015. viši lektor.
- NIKOLIĆ, Kristijan (Osijek, 1975) (2005) 2005. lektor, 2009. viši lektor.
- PAVLOVIĆ, Nataša (Zagreb, 1966) (1996) 1996. lektorica, 2000. viša lektorica, 2010. doc., 2016. izv. prof., 2022. red. prof.
- PETROVIĆ, Ante (Dubrovnik, 1994) (2019) 2019. asist.
- POLAK, Iva (Zagreb, 1971) (2000) 2000. asist., 2008. viša asist., 2011. doc., 2018. izv. prof.
- POLIĆ JURKOVIĆ, Vanja (Zagreb, 1975) (2001) 2001 asist., 2009. viša asist., 2012. doc., 2018. izv. prof.
- PROFETA, Sara (Zagreb, 1986) (2015) 2015. lektorica, 2021. viša lektorica.
- RAŠE, Tea (Zagreb, 1980) (2011) 2011. lektorica, 2016. viša lektorica.
- SIGURDSON, Marit (Umeå, Švedska, 1974) (2023) 2023. strana lektorica.
- STAMENIĆ, Mirta (Zagreb, 1991) (2021) 2021. asist.
- STANOJEVIĆ, Mateusz-Milan (Varšava, Poljska, 1975) (2000) 2000. mlađi asist., 2003. asist., 2009. viši asist., 2012. doc., 2017. izv. prof., 2023. red. prof.
- STARČEVIĆ, Anđel (Zagreb, 1979) (2005) 2005. znan. novak, 2014. poslijedoktorand, 2019. doc.
- ŠESNIĆ, Jelena (Split, 1974) (1998) 1998. znan. novakinja, 2006. doc., 2012. izv. prof., 2019. red. prof.
- TUTEK, Hrvoje (Karlovac, 1984) (2014) 2014. asist., 2021. poslijedoktorand.
- VESELICA-MAJHUT, Snježana (Zagreb, 1963) (1996) 1996. lektorica, 2004. viša lektorica, 2015. doc., 2021. izv. prof.
- ZGAGA, Vinko (Zagreb, 1983) (2015) 2015. lektor, 2020. viši lektor.
- ZOVKO DINKOVIĆ, Irena (Zagreb, 1973) (1996) 1996. znan. novakinja, 2003. asist., 2007. viša asist., 2009. doc., 2014. izv. prof., 2021. red. prof.
- ZUBAK PIVARSKI, Marina (Zagreb, 1973) (2004) 2004. lektorica, 2009. viša lektorica.

PREMINULI, UMIROVLJENI I OSTALI BIVŠI DJELATNICI

- ANDRASSY, Vera (Zagreb, 1939) (1965–2004) 1965. lektorica, 1976. viša lektorica.
- BAŠIĆ, Sonja (Rijeka, 1932 – Zagreb, 2022) (1959–2002) 1959. lektorica, 1963. asist., 1971. doc., 1978. izv. prof., 1984. red. prof., 2003. prof. emerita.
- BEKER, Miroslav (Karlovac, 1926 – Zagreb, 2002) (1954–1996, od 1970. na Odsjeku za komparativnu književnost) 1954. asist., 1963. doc., 1971. izv. prof., 1976. red. prof.
- BELLI, Vesna (Čakovec, 1949) (1979–2014) 1979. lektorica, 1986. viša lektorica.

- BILINIĆ-ZUBAK, Jasna (Zagreb, 1935 – Zagreb, 2019) (1978–2004) 1978. viša predavačica, 1984. lektorica, 1989. znan. asist., 1995. viša lektorica, 1999. viša lektorica u trajnom izboru.
- BRLEK, Tomislav (Zagreb, 1971) (1996–2000, od 2000. na Odsjeku za komparativnu književnost) 1996. znan. novak, 2000. mlađi asist., 2009. doc., 2017. izv. prof.
- BRLJAK, Vladimir (Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 1980) (2006–2018) 2006. asist., 2015. poslijedoktorand.
- BROZ, Vlatko (Zagreb, 1975) (2002–2015) 2002. mlađi asist., 2004. asist., 2014. doc.
- BRUSAR, Branko (Nova Ves, 1921 – Zagreb, 2006) (1971–1986) 1971. lektor, 1981. viši lektor.
- BUJAS, Željko (Pag, 1928 – Zagreb, 1999) (1954–1994) 1954. asist., 1965. doc., 1971. izv. prof., 1974. red. prof.
- CIGLAR-ŽANIĆ, Janja (Petrijanec, 1946) (1974–2016) 1974. asist., 1989. doc., 1996. izv. prof., 2002. red. prof., 2008. red. prof. u trajnom izboru.
- ČENGIĆ, Jasenka (Vukovar, 1988) (2017–2023) 2017. asist.
- ČIMBUR BAKIĆ, Rujana (Zagreb, 1972) (2006–2014) 2006. lektorica.
- DUBRAVČIĆ, Maja (Šibenik, 1930 – Zagreb, 2022) (1959–1993) 1959. lektorica, 1973. viša lektorica.
- DUJIĆ, Antonija (Zagreb, 1930) (1965–1968) 1965. predavačica.
- ENGELSFELD, Mladen (Veleševac, 1935 – Zagreb, 2019) (1960–1998) 1960. asist., 1968. doc., 1974. izv. prof., 1985. red. prof.
- FILIPOVIĆ, Marka (Zagreb, 1940 – Zagreb, 2014) (1971–2005) 1971. asist., 1994. lektorica, 2000. viša lektorica.
- FILIPOVIĆ, Rudolf (Zlatar, 1916 – Zagreb, 2000) (1945–1983) 1945. asist., 1950. doc., 1957. izv. prof., 1961. red. prof.
- GJURGJAN, Ljiljana Ina (Zagreb, 1950 – Zagreb, 2012) (1999–2012) 1999. doc., 2003. izv. prof., 2007. red. prof.
- GRGAS, Stipe (Šibenik, 1951) (2005–2021) 2005. red. prof., 2021. prof. emeritus.
- GRGIĆ, Berislav (Zagreb, 1903 – Zagreb, 1972) (1950–1969) 1950. lektor, 1961. viši predavač.
- GRUBIŠIĆ, Marina (Zagreb, 1982) (2007–2024) 2007. asist., 2019. doc.
- GRUNDLER, Mišo (Virovitica, 1988) (2020–2023) 2020. asist.
- IVIR, Vladimir (Zagreb, 1934 – Zagreb, 2011) (1960–2005) 1960. asist., 1966. doc., 1973. izv. prof., 1982. red. prof.
- JANKOVIĆ, Mira (Zagreb, 1908 – Zadar, 1993) (1948–1957) 1948. asist.
- JEFFERY, Nataša (Stari Mikanovci, 1955) (1985–1999) 1985. lektorica, 1999. viša lektorica.
- KALOGJERA, Damir (Korčula, 1932 – Zagreb, 2023) (1964–2002) 1964. lektor, 1969. doc., 1974. izv. prof., 1982. red. prof., 2001. red. prof. u trajnom izboru, 2002. prof. emeritus.
- KARLOVČAN, Vjekoslav (Ferdinandovac, 1932 – Zagreb, 2006) (1962–1993) 1962. lektor, 1974. viši lektor.
- KESIĆ-ŠAFAR, Branka (Zagreb, 1938 – Zagreb, 2020) (1972–1993) 1972. lektorica, 1981. viša lektorica.
- KOVAČEVIĆ, Milena (Cetinje, Crna Gora, 1966) (1992–1995) 1992. mlađa istraživačica.
- KOVAČEVIĆ, Olga (Varaždin, 1924– Zagreb, 2013) (1961–1984) 1961. lektorica.
- KRALJEVIĆ, Marija (Mostar, Bosna i Hercegovina, 1982) (2006–2012) 2006. znan. novakinja.
- KRILE, Ivo (Dubrovnik, 1927 – Zagreb, 1999) (1978–1991) 1978. doc.
- KRSNIK, Sandra (Zagreb, 1977) (2004–2024) 2004. tajnica Odsjeka za anglistiku.
- LOZANOVIĆ, Goranka (Zagreb, 1963) (1993–2002) 1993. asist.
- LUPIĆ, Ivan (Zenica, Bosna i Hercegovina, 1976) (2001–2009) 2001. mlađi asist., 2003. asist.

- MAČEK, Dora (Zagreb, 1936) (1961–2006) 1961. asist., 1976. doc., 1987. izv. prof., 1993. red. prof., 2003. red. prof. u trajnom izboru, 2013. prof. emerita.
- MARIČIĆ, Stjepan (Potkonje, Knin, 1932 – Zagreb, 2020) (1965–2003) 1965. lektor, 1974. viši lektor.
- MARUŠIĆ, Marija (Split, 1941 – Zagreb, 2019) (1971–2006) 1971. lektorica, 1981. viša lektorica.
- MATEŠIĆ, Sanja (Zagreb, 1953) (1993–1999) 1993. lektorica.
- MATKOVIĆ, Ivan (Zagreb, 1943) (1976–1998) 1976. asist., 1985. doc.
- MEDVED KRAJNOVIĆ, Marta (Zagreb, 1973) (1996–2015) 1996. znan. novakinja, 2001. asist., 2004. viša asist., 2005. doc., 2011. izv. prof.
- MIHALJEVIĆ DJIGUNOVIĆ, Jelena (Zagreb, 1953) (1985–2014) 1985. znan. asist., 1992. doc., 1998. izv. prof., 2003. red. prof., 2008. red. prof. u trajnom izboru.
- MUŽINA, Matej (Karlovac, 1937 – Karlovac, 2004) (1961–2002) 1961. asist., 1973. doc., 1980. izv. prof.
- NOVAK MILIĆ, Jasna (Zagreb, 1972) (1998–2016) 1998. znan. novakinja, 2002. mlađa asist., 2003. asist., 2008. viša asist., 2010. doc.
- NOVOSELEC, Zvonimir (Bjelovar, 1978 – Zagreb, 2020) (2008–2020) 2008. lektor, 2011. viši lektor.
- PARIZOSKA, Jelena (Zagreb, 1975) (2003–2011) 2003. znan. novakinja.
- PETRIĆ, Tamara (Zagreb, 1970) (1996–2013) 1996. asist.
- PLETIKOSA, Ivan (Priječani, Bosna i Hercegovina, 1926 – Zagreb, 1995) (1972–1983) 1972. lektor, 1973. viši lektor.
- SEPČIĆ, Višnja (Zagreb, 1935) (1960–1995) 1960. lektorica, 1971. doc., 1992. izv. prof.
- SPALATIN, Leonardo (Dugi Rat, 1923 – Zagreb, 1991) (1951–1983) 1951. asist., 1962. doc., 1967. izv. prof., 1973. red. prof.
- ŠAFRAN, Jasenka (Zagreb, 1968) (1994–2006) 1994. lektorica, 2006. viša lektorica.
- ŠTERN, Cvijeta (Zagreb, 1972) (2004–2008) 2004. lektorica.
- TANČIK, Maja (Zagreb, 1974) (2000–2005) 2000. znan. novakinja.
- TOMIĆ, Janica (Karlovac, 1980 – Karlovac, 2024) (2005–2024) 2005. asist., 2016. doc.
- TOMLJENOVIĆ, Borka (Zenica, Bosna i Hercegovina, 1917 – Ann Arbor, Sjedinjene Američke Države, 2021) (1957–1966) 1957. lektorica.
- TORBARINA, Josip (Račišće, Korčula, 1902 – Stratford, Ujedinjeno Kraljevstvo, 1986) (1934–1974) 1934. lektor, 1941. doc., 1945. izv. prof., 1951. red. prof.
- TUĐMAN VUKOVIĆ, Nina (Zagreb, 1974) (1998–2011) 1998. znan. novakinja.
- UZELAC, Josip (Ogulin, 1930) (1960–1961) 1960. asist.
- VALENTIĆ, Vlatka (Zagreb, 1972) (2001–2003) 2001. lektorica.
- VELČIĆ, Ivana (Hreljin, 1924 – Zagreb, 2022) (1958–1984) 1958. lektorica, 1974. viša lektorica.
- VIDAN, Ivo (Zagreb, 1927 – Zagreb, 2003) (1961–1997) 1961. doc., 1966. izv. prof., 1973. red. prof.
- VILKE, Mirjana (Zagreb, 1931 – Zagreb, 2012) (1968–2000) 1968. predavačica, 1971. viša predavačica, 1975. doc., 1980. izv. prof., 1985. red. prof., 1996. red. prof. u trajnom izboru, 2005. prof. emerita.
- VLATKOVIĆ, Mira (Zagreb, 1925 – Zagreb, 2015) (1958–1987) 1958. lektorica, 1973. viša lektorica.
- VOUK, Vera (Zagreb, 1919 – Kairo, Egipat, 1966) (1958–1965) 1958. lektorica.

WILD BIĆANIĆ, Sonia (Kenley, Ujedinjeno Kraljevstvo, 1919 – Zagreb, 2017) (1952–1990) 1952. lektorica, 1961. doc., 1974. izv. prof., 1984. red. prof.

ZAVRŠKI, Mira (Gorica, Bosna i Hercegovina, 1939 – Zagreb, 2023) (1976–2004) 1976. tajnica Odsjeka za anglistiku.

ZERGOLLERN MILETIĆ, Lovorka (Zagreb, 1961) (1986–2010) 1986. znan. asist., 1993. lektorica, 1999. viša lektorica.

ŽIC FUCHS, Milena (Zagreb, 1954) (1978–2023) 1978. asist., 1990. doc., 1996. izv. prof. 2008. red. prof., 2013. red. prof. u trajnom izboru, 2023. prof. emerita.

STRANI LEKTORI

ACKERMANN, Erich (Sjedinjene Američke Države) (s. a.).

ÅSLUND, Carina (Švedska) (2008–2009).

BERGLINDH, Ulla (Švedska) (1985–1997).

CLARKE, Valerie (Ujedinjeno Kraljevstvo) (s. a.).

COOKE, Philippa Ruth Alice (Ujedinjeno Kraljevstvo) (1982–1985).

CROSS, Roy Andrew (Ujedinjeno Kraljevstvo) (1979–1982).

DOOLAN, Martin Peter (Ujedinjeno Kraljevstvo) (1979–1984).

EBLE, Leslie (Sjedinjene Američke Države) (s. a.).

EHLERS DAMM, Jørgen (Danska) (2007–2008).

FJELDGAARD, Rikke Alma (Danska) (2008–2010).

GOODELL, Elisabeth (Sjedinjene Američke Države) (s. a.).

HELLSTRANDH, Lena (Švedska) (2006–2008).

HJORTFORS, Mats (Švedska) (1994–2000).

HORNER, Rosemary (Ujedinjeno Kraljevstvo) (s. a.).

JEFFEREY, Mark Stephen (Ujedinjeno Kraljevstvo) (1986–1991).

JERNMARK, Matts (Švedska) (1992–1994).

JOHANSSON, Tina (Švedska) (2005–2006).

LAGERSTEDT, Bengt (Švedska) (2000–2002).

MORAN, Christopher Leigh (Ujedinjeno Kraljevstvo) (1986–1987).

NAHLBOM, Katharina (Švedska) (2009–2010).

NORDIN, Anders (Švedska) (1989–1991).

PEDERSEN, Robert (Švedska) (2022–2023).

ŠARIĆ, Nina (Švedska) (2020–2022).

VIKSTRÖM, Åsa (Švedska) (1987–1989).

WICKBOLDT, June (Sjedinjene Američke Države) (s. a.).

WITTMAR, Shanti (Švedska) (2002–2005).

ZALESKY, Bodil (Švedska) (2010–2020).

